

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/45/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200999
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200999.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa JUDr. J. bytom v J., proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. januára 2013, č.k. 5Sd/172/2012-43, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. januára 2013, č.k. 5Sd/172/2012-43, p o t v r d z u j e .

Účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. januára 2013, č.k. 5Sd/172/2012-43, potvrdil rozhodnutia odporkyne z 20. februára 2012, číslo XXX XXX XXXX a zo 7. júna 2012, číslo XXX XXX XXXX. Rozhodnutím z 20. februára 2012, číslo XXX XXX XXXX odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok v sume 793,70 eur mesačne s účinnosťou od 7. decembra 2011, zvýšený na sumu 819,90 € mesačne s účinnosťou od 1. januára 2012. Rozhodnutím zo 7. júna 2012, číslo XXX XXX XXXX odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 112 ods. 3 a 6 a § 82 zákona o sociálnom poistení znížila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 818,50 € s účinnosťou od 4. júla 2012.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že odporkyňa pri priznaní invalidného dôchodku navrhovateľa a jeho výpočte nepochybila a postupovala v súlade so zákonom. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava, ako aj posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava vo svojich posudkoch zohľadnili všetky navrhovateľom uvádzané ťažkosti, vysporiadali sa s lekáorskými nálezmi nachádzajúcimi sa v zdravotnej dokumentácii

navrhovateľa a zhodne určili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je Parkinsonova choroba v ťažkej forme, s rigiditou a bradykinézou (kapitola VI., oddiel A, položka 8.c/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení). Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkoví lekári stanovili na 75%, pričom táto bola stanovená s prihliadnutím na progresívne zhoršovanie choroby. Dátum vzniku invalidity navrhovateľa bol určený na 7. decembra 2011, teda odo dňa neurologického vyšetrenia, ktoré potvrdilo zhoršenie primárneho ochorenia s tým, že navrhovateľ trpí na Parkinsonovu chorobu ťažkú formu s rigiditou, bradykinézou a ojedinelým tremorom. Závery posudkov posudkových lekárov ako aj dopĺňujúceho odborného vyjadrenia posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredia v Bratislave z 30. novembra 2012 za prítomnosti odborného lekára neurológa sú podľa názoru krajského súdu odborné, presvedčivé, náležité zdôvodnené a súd nezistil rozpor medzi ich závermi a zisteným skutočným stavom. Krajský súd preto navrhovaný dôkaz znaleckým posudkom považoval za nadbytočný.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na nové konanie, alebo rozsudok krajského súdu zmenil a zrušil rozhodnutie odporkyne z 20. februára 2012 číslo XXX XXX XXXX v spojení s rozhodnutím odporkyne z 12. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX. Namietal, že krajský súd tým, že nenariadil znalecké dokazovanie, neúplne zistil skutkový stav veci, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ďalej namietal, že posúdenia zdravotného stavu 30. novembra 2012 sa nezúčastnil, nemal vedomosť o jeho uskutočnení a ani mu nebola zaslaná lekárska správa z 30. novembra 2012 na vyjadrenie. Závery posudkových lekárov odporkyne, že invalidita vznikla 7. decembra 2011 v ťažkej forme s poklesom schopnosti 75 % a krajského súdu, ktorý si ich osvojil, považoval vzhľadom na priebeh ochorenia a nevyliciteľnosť choroby za nesprávne. Podľa názoru navrhovateľa mu bola Parkinsonova choroba z prevahou hypokinetickej zložky zdokladovaná od 10. februára 2009, ktorá je podľa súčasných poznatkov lekárskej vedy nevyliciteľným ochorením spôsobujúcim pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu najmenej 41 %, a preto je záver krajského súdu, že vo februári 2009 nebol jeho zdravotný stav dlhodobo nepriaznivý, nesprávnym posúdením veci s prihliadnutím na obsah lekárskeho správ neurológov.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Podľa § 71 ods. 4 pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa kapitoly VI, položky 8, písm. c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení pri parkinsonovej chorobe ťažkej formy, s tremorom rigiditou a bradykinézou je percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovená na 60 % - 80 %.

Zo spisov vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie odporkyne o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi od 7. decembra 2011, v spojení s rozhodnutím odporkyne o jeho znížení, po zhodnotení vymeriavacieho základu za obdobie od 1. januára 1985 do 31. decembra 1985.

Sporným medzi účastníkmi zostalo určenie dňa vzniku invalidity, ktorý bol odporkyňou ustálený na 7. decembra 2011. Podľa názoru navrhovateľa jeho invalidita vznikla skôr, a to 10. februára 2009.

Predovšetkým odvolací súd konštatuje, že sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi krajského súdu a tieto dôvody si osvojil ako svoje vlastné, preto podľa § 219 ods. 1, 2 prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Podmienkou vzniku invalidity poistenca je splnenie všetkých predpokladov, ktoré sú uvedené v § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Znamená to, že poisteneц okrem poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, musí spĺňať aj podmienku dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu, ktorá je splnená, ak pokles trvá dlhšie ako jeden rok.

Deň vzniku invalidity preto nemusí byť automaticky totožný s dňom, kedy bola po prvýkrát konštatovaná určitá choroba fyzickej osoby, spôsobujúca pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, lebo rozvinutie jej choroby ešte neznamená, že daná choroba spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť trvajúci dlhšie ako jeden rok.

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť, ako aj posúdenie, či zdravotný stav je dlhodobo nepriaznivý, a teda podľa lekárskej vedy trvajúci dlhšie ako jeden rok, vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj na účely súdneho konania.

Záver posudku posudkového lekára o dni vzniku invalidity je tiež predmetom súdneho preskúmania v rámci zisťovania vecnej správnosti rozhodnutia.

Zo spisov tiež vyplýva, že navrhovateľ 30. januára 2012 požiadal o invalidný dôchodok od 30. januára 2009. Odporkyňa rozhodnutím z 20. februára 2012, číslo XXX XXX XXXX priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 7. decembra 2011. Rozhodla tak na základe záverov lekárskeho posudku MUDr. G., posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava, ktorý vznik invalidity navrhovateľa stanovil na 7. decembra 2011.

V konaní o opravnom prostriedku navrhovateľa zdravotný stav navrhovateľa opätovne posudzovali MUDr. K. a MUDr. S., posudková lekárka sociálneho poistenia ústredia, so sídlom v Bratislave, ktoré vo svojom posudku z 20. júna 2012 uviedli, že po dôkladnom preštudovaní dvoch veľmi strohých odborných vyšetrení a na základe vlastného vyšetrenia, z posudkového a klinického hľadiska konštatujú, že zdravotný stav menovaného spĺňa posudkové kritéria na uznanie invalidity s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 % od 7. decembra 2011, teda od dňa neurologického vyšetrenia, ktoré potvrdilo zhoršenie primárneho ochorenia navrhovateľa, ktorým je Parkinsonova choroba v ťažkej forme s rigiditou, bradykinézou a ojedinelým tremorom. Spätné uznanie invalidity k dátumu 10. februára 2009 ako žiada navrhovateľ z posudkového a klinického hľadiska považovali za bezpredmetné, lebo jeho zdravotný stav v danom období nebol dlhodobo nepriaznivý. Ochorenie vo februári 2009 bolo posúdené a liečbou dostatočne kompenzované, nevykazovalo stredne ťažkú alebo ťažkú formu v neurologickom obraze, pre dané ochorenie menovaný nebol nikdy

hospitalizovaný, ambulantná liečba bola dostatočná a účinná o čom svedčí i záznam z 23. júna 2009, v ktorom prednosta neurologickej kliniky uvádza, že menovaný je v kompenzovanom stave zlepšený.

Krajský súd v Bratislave výzvou z 11. októbra 2012, č. k. 5Sd/172/2012-35, nariadil posúdiť zdravotný stav navrhovateľa, aj za prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou neurológia, s vyjadrením sa, či je možné priznať skorší dátum vzniku invalidity navrhovateľa, teda od 10. februára 2009.

Na podklade uvedeného dožiadania zdravotný stav navrhovateľa posudzovala MUDr. K. T., posudková lekárka sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Bratislave, za prítomnosti prísediacej odbornej lekárky - neurologičky MUDr. I.. V lekárskej správe z 30. novembra 2012 uviedli, že navrhovateľ nepredložil odborné nálezy, prepúšťacie správy a iné doklady, ktoré by potvrdili, že jeho zdravotný stav v roku 2008 a v roku 2009 si vynútil hospitalizáciu alebo závažnú forsírovanú liečbu. Z neurologického a posudkového hľadiska zdravotný stav navrhovateľa nebol klinicky verifikovaný EMG vyšetrením, ktoré by potvrdilo Parkinsonovu chorobou, taktiež nebol vykonaný L dopa-test, ktorý tiež potvrdzuje Parkinsonovu chorobu. Doložené vyšetrenie z 3. októbra 2012 je súhrn anamnestických údajov bez klinicky potvrdených prejavov ochorenia a bez potvrdenia, že zdravotný stav navrhovateľa bol dlhodobo nepriaznivý už od 10. februára 2009. Odborné vyšetrenia od prof. E. z 3. októbra 2012 a zo 7. decembra 2011 sú strohé, nedostatočné, neúplné a nevyjadrujú podstatu primárneho klinického ochorenia. Zotrvali na stanovisku, že spätné uznanie invalidity je bezpredmetné.

Z uvedených posudkov posudkových lekárov vyplýva, že sa dostatočne zaoberali nielen posúdením súčasného zdravotného stavu navrhovateľa, ale aj dňom vzniku invalidity. Závery posudkov posudkových lekárov preto považuje odvolací súd za dostatočne presvedčivé a logické aj v určení dátumu vzniku invalidity.

Medzi závermi posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvody pochybovať, navyše pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa 30. novembra 2012 bola prítomná aj odborná lekárka - neurologička. Dôvod na to, aby bol súdom ustanovený súdny znalec z odboru neurológia odvolací súd preto nezistil.

Správnosť záverov posudkových lekárov podporuje aj fakt, že sám navrhovateľ (ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní Krajského súdu v Bratislave konanom 10. októbra 2012) na vyjadrenie odporkyne, že v období roku 2009 nebol práceneschopný, uviedol, že od 10. februára 2009 bola zistená Parkinsonova choroba, avšak boli mu predpísané lieky, ktoré stabilizovali zdravotný stav a preto ani nebol práceneschopný.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol také relevantné námietky alebo nové skutočnosti, ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov zadovážených v tomto konaní spochybnili alebo vyvrátili a ani zo zisteného skutkového stavu nevyplyva jeho nesprávnosť. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že posúdenia zdravotného stavu 30. novembra 2012 sa nezúčastnil, nemal vedomosť o jeho uskutočnení a ani mu nebola zaslaná lekárska správa z 30. novembra 2012 na vyjadrenie, treba uviesť, že vlastné vyšetrenie zdravotného stavu už vykonali posudkoví lekári na ústnych pojednávaniach v rámci dávkového konania a lekárska správa z 30. novembra 2012, bola vyhotovená na základe dožiadania Krajského súdu v Bratislave, ktorý nepovažoval osobné vyšetrenie navrhovateľa za nevyhnutné. K uvedenej lekárskej správe z 30. novembra 2012 sa navrhovateľ písomne vyjadril 16. januára 2013 (č. l. 40 - 41), prvostupňový súd sa s týmto jeho vyjadrením oboznámil na pojednávaní konanom 16. januára 2013, a preto námietky navrhovateľa aj v tomto smere nie sú právne významné.

Odvolací súd preto závery krajského súdu považoval za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi nepriznal ich náhradu, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný a

odporkyni nárok na náhradu trov konania nevznikol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.